

Środa, 8 czerwca 2016 r.

P8_TA(2016)0266

Działania w następstwie rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie raportu Senatu Stanów Zjednoczonych dotyczącego stosowania tortur przez CIA**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie działań w następstwie rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie raportu Senatu Stanów Zjednoczonych dotyczącego stosowania tortur przez CIA (2016/2573(RSP))**

(2018/C 086/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 2, 3, 4, 6, 7 i 21,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 1, 2, 3, 4, 18 i 19,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka i załączone do niej protokoły,
- uwzględniając odnośne instrumenty ONZ z zakresu praw człowieka, w szczególności Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z dnia 16 grudnia 1966 r., Konwencję w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania z dnia 10 grudnia 1984 r. oraz załączone do niej właściwe protokoły, a także Międzynarodową konwencję o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem z dnia 20 grudnia 2006 r.,
- uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2178 (2014) z dnia 24 września 2014 r. w sprawie zagrożeń dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego spowodowanych przez akty terroryzmu,
- uwzględniając sprawozdanie Rady Praw Człowieka ONZ sporządzone przez specjalnego sprawozdawcę ds. tortur i innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania i dotyczące głównie komisji śledczych powołanych w odpowiedzi na wzorce lub praktyki tortur lub innych form niewłaściwego traktowania,
- uwzględniając orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach: Nasr i Ghali przeciwko Włochom (Abu Omar) z lutego 2016 r., Al-Nashiri przeciwko Polsce oraz Husayn (Abu Zubaydah) przeciwko Polsce z lipca 2014 r. a także El-Masri przeciwko byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii z grudnia 2012 r.,
- uwzględniając też nierozstrzygnięte i toczące się postępowania przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka (Abu Zubaydah przeciwko Litwie oraz Al-Nashiri przeciwko Rumunii),
- uwzględniając wyrok włoskiego sądu, w którym na karę pozbawienia wolności skazanych zostało *in absentia* 22 agentów CIA, jeden pilot sił powietrznych oraz dwóch włoskich agentów w związku z udziałem w porwaniu imama Milanu Abu Omara w 2003 r.,
- uwzględniając wspólne oświadczenie Unii Europejskiej i jej państw członkowskich oraz Stanów Zjednoczonych Ameryki z dnia 15 czerwca 2009 r. dotyczące zamknięcia ośrodka przetrzymywania w Zatoce Guantánamo i przyszłej współpracy w zakresie zwalczania terroryzmu w oparciu o wspólne wartości, prawo międzynarodowe oraz poszanowanie praworządności i praw człowieka,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie decyzji o wykonaniu kary śmierci w Guantánamo ⁽¹⁾, swoje inne rezolucje w sprawie Guantánamo, w tym ostatnią rezolucję z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie strajku głodowego więźniów w Guantánamo ⁽²⁾, swoją rezolucję z dnia 8 października 2015 r. w sprawie kary śmierci ⁽³⁾, a także wytyczne UE w sprawie kary śmierci,

⁽¹⁾ Dz.U. C 380 E z 11.12.2012, s. 132.⁽²⁾ Dz.U. C 55 z 12.2.2016, s. 123.⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0348.

Środa, 8 czerwca 2016 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawie rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów, przyjętą w ramach prac komisji tymczasowej ⁽¹⁾, swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2007 r. w sprawie domniemanego wykorzystywania przez CIA państw europejskich do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów ⁽²⁾, swoją rezolucję z dnia 11 września 2012 r. w sprawie rzekomego transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów w krajach europejskich przez CIA: dalszych działań w związku ze sprawozdaniem komisji TDIP Parlamentu Europejskiego ⁽³⁾, a także swoją rezolucję z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rzekomego transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów w krajach europejskich przez CIA ⁽⁴⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dni 5 i 6 czerwca 2014 r. w sprawie praw podstawowych i praworządności oraz w sprawie sprawozdania Komisji za rok 2013 dotyczącego stosowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji praw podstawowych w Unii Europejskiej (2012 r.) ⁽⁵⁾ oraz swoją rezolucję z dnia 8 września 2015 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej (2013–2014) ⁽⁶⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 marca 2014 r. pt. „Nowe ramy UE na rzecz umocnienia praworządności” (COM(2014)0158),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie raportu Senatu Stanów Zjednoczonych dotyczącego stosowania tortur przez CIA ⁽⁷⁾,
- uwzględniając deklarację brukselską w sprawie wdrożenia europejskiej konwencji praw człowieka, przyjętą w marcu 2015 r.,
- uwzględniając zakończone dochodzenie prowadzone na mocy art. 52 europejskiej konwencji praw człowieka (EKPC), dotyczące nielegalnego przetrzymywania i transportu przez CIA więźniów podejrzewanych o akty terroryzmu, oraz uwzględniając wniosek sekretarza generalnego Rady Europy skierowany do wszystkich państw stron EKPC o dostarczenie mu, do dnia 30 września 2015 r., informacji na temat dochodzeń prowadzonych w przeszłości lub obecnie, odnośnych spraw toczących się przed sądami krajowymi lub innych środków podjętych w związku z tematem tego dochodzenia ⁽⁸⁾,
- uwzględniając parlamentarną misję informacyjną Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych do Bukaresztu (Rumunia) w dniach 24–25 września 2015 r. i sprawozdanie z tej misji,
- uwzględniając wysłuchanie publiczne przeprowadzone w dniu 13 października 2015 r. przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zatytułowane „Dochodzenie w sprawie rzekomego transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów przez CIA w europejskich państwach”,
- uwzględniając publikację w 2015 r. analizy dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych pt. „W poszukiwaniu odpowiedzialności? Dochodzenia UE i państw członkowskich w sprawie prowadzonych przez CIA programów wydawania i tajnego przetrzymywania”,
- uwzględniając list otwarty z dnia 11 stycznia 2016 r. skierowany przez ekspertów w dziedzinie praw człowieka z Organizacji Narodów Zjednoczonych i Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie do rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki z okazji 14. rocznicy otwarcia ośrodka przetrzymywania w Zatoce Guantánamo,

⁽¹⁾ Dz.U. C 303 E z 13.12.2006, s. 833.

⁽²⁾ Dz.U. C 287 E z 29.11.2007, s. 309.

⁽³⁾ Dz.U. C 353 E z 3.12.2013, s. 1.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0418.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0173.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0286.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0031.

⁽⁸⁾ <http://website-pace.net/documents/19838/2008330/AS-JUR-INF-2016-06-EN.pdf/f9280767-bf73-44a1-8541-03204e2dfae3>

Środa, 8 czerwca 2016 r.

- uwzględniając niedawno przyjęte rezolucje oraz opublikowane przez Międzyamerykańską Komisję Praw Człowieka sprawozdania dotyczące praw człowieka osób zatrzymanych w Guantánamo, w tym ich dostępu do opieki medycznej, a także sprawozdanie Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka przy Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE-ODIHR) z 2015 r. oraz decyzje grupy roboczej ONZ ds. arbitralnych zatrzymań,
  - uwzględniając skierowane do Rady i Komisji pytania dotyczące działań w następstwie rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie raportu Senatu Stanów Zjednoczonych dotyczącego stosowania tortur przez CIA (O-000038/2016 – B8-0367/2016 i O-000039/2016 – B8-0368/2016),
  - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
  - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że UE opiera się na zasadach demokracji, przestrzegania państwa prawa, praw człowieka i podstawowych wolności, a także na poszanowaniu godności człowieka i prawa międzynarodowego, nie tylko w ramach swoich wewnętrznych strategii politycznych, ale i w wymiarze zewnętrznym; mając na uwadze, że zaangażowanie UE w dziedzinie praw człowieka, dodatkowo wzmocnione wejściem w życie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i procesem przystąpienia do europejskiej konwencji praw człowieka, należy odzwierciedlać we wszystkich obszarach polityki, aby zapewnić skuteczność polityki UE w dziedzinie praw człowieka;
- B. mając na uwadze, że wraz z naciskiem na „wojnę z terroryzmem” równowaga między poszczególnymi uprawnieniami państwa została niebezpiecznie przesunięta w stronę poszerzania kompetencji rządów kosztem uprawnień parlamentów i wymiaru sprawiedliwości oraz doprowadziła do bezprecedensowo częstego powoływania się na tajemnicę państwową, co uniemożliwia prowadzenie publicznych dochodzeń w sprawie domniemych naruszeń praw człowieka;
- C. mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie wzywał do takiej walki z terroryzmem, która respektuje praworządność, ludzką godność, prawa człowieka i podstawowe wolności, w tym również w kontekście współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie, na podstawie traktatów UE, europejskiej konwencji praw człowieka, krajowych konstytucji i przepisów dotyczących praw podstawowych;
- D. mając na uwadze, że Parlament zdecydowanie potępił prowadzony przez USA i realizowany przez Centralną Agencję Wywiadowczą (CIA) program wydawania osób i ich tajnego przetrzymywania, przy okazji którego często dochodziło do łamania praw człowieka, w tym do bezprawnego i samowolnego przetrzymywania, uprowadzania, tortur i innego niehumanitarnego lub poniżającego traktowania, naruszeń zasady non-refoulement oraz wymuszonych zaginięć, przy wykorzystaniu przez CIA europejskiej przestrzeni powietrznej i europejskiego terytorium, o czym świadczą wyniki prac parlamentarnej komisji tymczasowej ds. rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów;
- E. mając na uwadze, że poniesienie odpowiedzialności za te akty jest niezbędnym warunkiem skutecznej ochrony i upowszechniania praw człowieka w wewnętrznej i zewnętrznej polityce UE oraz zapewnienia legalnych i skutecznych strategii bezpieczeństwa opartych na praworządności;
- F. mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie apelował o pełne dochodzenia w sprawie zaangażowania państw członkowskich UE w prowadzony przez CIA program tajnego przetrzymywania i wydawania osób w trybie nadzwyczajnym;
- G. mając na uwadze, że w dniu 9 grudnia 2015 r. przypadła pierwsza rocznica opublikowania przez specjalną komisję Senatu USA ds. wywiadu (SSCI) analizy prowadzonego przez CIA programu zatrzymań i przesłuchań oraz stosowania przez CIA w latach 2001–2006 różnych form tortur wobec zatrzymanych; mając na uwadze, że analiza ujawniła nowe fakty umacniające zarzut współdziałania szeregu państw członkowskich UE, ich władz, urzędników i agentów służb bezpieczeństwa i wywiadu w prowadzonym przez CIA programie tajnego przetrzymywania i wydawania osób w trybie nadzwyczajnym, w którym posługiwano się niejednokrotnie skorumpowanymi metodami w oparciu o znaczne kwoty pieniędzy oferowane przez CIA w zamian za współpracę; mając na uwadze, że analiza ta nie poskutkowała w USA pociągnięciem nikogo do odpowiedzialności w związku z programami wydawania i tajnego przetrzymywania prowadzonymi przez CIA; mając na uwadze, że USA niestety nie współpracowały z europejskimi śledczymi w zakresie europejskiego współdziałania w programach prowadzonych przez CIA, a sprawcy nie zostali jak dotąd pociągnięci do odpowiedzialności;

Środa, 8 czerwca 2016 r.

- H. mając na uwadze, że Mark Martins, prokurator generalny komisji wojskowych w Zatoce Guantánamo, stwierdził, iż wydarzenia opisane w streszczeniu analizy SSCI dotyczącej programu zatrzymań i przesłuchań CIA faktycznie miały miejsce;
- I. mając na uwadze, że przeprowadzono szeroko zakrojoną nową analizę z wykorzystaniem informacji zawartych w streszczeniach poprzednich dochodzeń SSCI, dzięki której potwierdzono wnioski z wcześniejszych dochodzeń dotyczące zaangażowania w program szeregu państw – w tym państw członkowskich UE – oraz określono nowe obszary dochodzenia;
- J. mając na uwadze, że w swojej rezolucji z dnia 10 października 2013 r. Parlament Europejski poprzedniej kadencji wezwał obecny Parlament do wypełnienia i dalszego wykonywania mandatu udzielonego przez komisję tymczasową ds. rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów, a tym samym do dopilnowania, by jej zalecenia zostały wypełnione, do zbadania mogących się pojawić nowych okoliczności oraz do pełnego wykorzystania i rozwoju jego uprawnień śledczych;
- K. mając na uwadze, że niedawno przyjęte rezolucje oraz opublikowane przez Międzyamerykańską Komisję Praw Człowieka sprawozdania dotyczące praw człowieka osób zatrzymanych w Guantánamo budzą obawy, iż przynajmniej niektórzy z zatrzymanych nie otrzymują odpowiedniej opieki medycznej lub rehabilitacji; mając na uwadze, że w sprawozdaniu OBWE-ODIHR za 2015 r. również wyrażono obawy co do ochrony praw człowieka w Guantánamo, co obejmuje odmowę prawa do sprawiedliwego procesu, oraz że w decyzjach grupy roboczej ONZ ds. arbitralnych zatrzymań stwierdzono, iż wielu więźniów Guantánamo jest przetrzymywanych arbitralnie;
- L. mając na uwadze, że prezydent USA Barack Obama zobowiązał się do zamknięcia więzienia w Zatoce Guantánamo do stycznia 2010 r.; mając na uwadze, że w dniu 15 czerwca 2009 r. UE i jej państwa członkowskie oraz USA podpisały wspólne oświadczenie dotyczące zamknięcia ośrodka przetrzymywania w Zatoce Guantánamo i przyszłej współpracy w zakresie zwalczania terroryzmu w oparciu o wspólne wartości, prawo międzynarodowe oraz poszanowanie praworządności i praw człowieka; mając na uwadze, że w dniu 23 lutego 2016 r. prezydent B. Obama skierował do Kongresu plan ostatecznego zamknięcia więzienia wojskowego w Zatoce Guantánamo; mając na uwadze, że pomoc państw członkowskich UE w przesiedlaniu niektórych więźniów jest ograniczona;
- M. mając na uwadze, że żadne z zaangażowanych państw członkowskich nie przeprowadziło pełnego i skutecznego dochodzenia w celu pociągnięcia sprawców zbrodni do odpowiedzialności na mocy prawa międzynarodowego i krajowego ani nie zapewniło rozliczalności w następstwie publikacji analizy Senatu USA;
- N. mając na uwadze godny ubolewania fakt, iż członkowie parlamentarnej misji informacyjnej Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych wysłanej do Bukaresztu nie mogli złożyć wizyty w budynku krajowego urzędu rejestrowania informacji tajnych (ORNISS), który podobno był wykorzystywany jako tajne więzienie CIA;
- O. mając na uwadze, że w rezolucji Parlamentu z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie raportu Senatu Stanów Zjednoczonych dotyczącego stosowania tortur przez CIA Parlament zobowiązał swoją Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych wraz z Komisją Spraw Zagranicznych, a w szczególności z Podkomisją Praw Człowieka, do wznowienia dochodzenia w sprawie rzekomego transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów w krajach europejskich przez CIA oraz do złożenia sprawozdania z wyników tego dochodzenia na posiedzeniu plenarnym w ciągu najbliższego roku;
1. podkreśla unikalne znaczenie i strategiczny charakter stosunków transatlantyckich w czasach rosnącej światowej niestabilności; jest zdania, że stosunki te, oparte na wspólnych interesach i wartościach, należy jeszcze bardziej zacieśnić w oparciu o poszanowanie wielostronności, praworządności oraz rozwiązywania konfliktów w drodze negocjacji;
  2. ponownie stanowczo potępia praktykę stosowania zaawansowanych technik przesłuchań, które są zakazane na mocy prawa międzynarodowego i które naruszają m.in. prawo do wolności, bezpieczeństwa, humanitarnego traktowania, wolności od tortur, domniemania niewinności, sprawiedliwego procesu, adwokata i jednakowej ochrony na mocy prawa;

Środa, 8 czerwca 2016 r.

3. rok po publikacji analizy Senatu USA wyraża swoje poważne zaniepokojenie inercją wykazaną przez państwa członkowskie i instytucje UE w zakresie uznania licznych przypadków naruszania praw podstawowych i tortur, jakie miały miejsce na europejskim terytorium w latach 2001–2006, ich badania oraz postawienia sprawców i osób winnych współudziału przed sądem;
4. z zadowoleniem przyjmuje wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie Nasr i Ghali przeciwko Włochom (44883/09), w którym stwierdzono, że władze włoskie były świadome tortur stosowanych wobec Egipcjanina Abu Omara i wyraźnie skorzystały z zasady „tajemnicy państwowej” w celu zagwarantowania faktycznej bezkarności osobom odpowiedzialnym za te czyny; apeluje do włoskiego rządu o zniesienie zasady „tajemnicy państwowej” w przypadku byłego dyrektora włoskich wojskowych służb bezpieczeństwa i służb wywiadowczych (SISMi) oraz jego zastępcy, a także trzech byłych członków tych służb, aby zagwarantować, że wymierzenie sprawiedliwości odbędzie się bez przeszkód;
5. ubolewa nad faktem, że przeprowadzono tylko jedną ponadpartyjną misję informacyjną do Rumunii we wrześniu 2015 r.; apeluje o większą liczbę misji informacyjnych organizowanych przez Parlament Europejski w tych państwach członkowskich, które zidentyfikowano w analizie Senatu Stanów Zjednoczonych na temat programu CIA w zakresie zatrzymań i przesłuchań jako biorące współudział w tym programie, takich jak Litwa, Polska, Włochy i Zjednoczone Królestwo;
6. podkreśla, że współpraca transatlantycka oparta na wspólnych wartościach, takich jak promowanie wolności i bezpieczeństwa, demokracja i podstawowe prawa człowieka, jest i musi być kluczowym priorytetem w stosunkach UE z innymi państwami; ponownie potwierdza jasne stanowisko zajęte w oświadczeniu UE i USA z 2009 r., zgodnie z którym w ramach wspólnych wysiłków na rzecz zwalczania terroryzmu konieczne jest przestrzeganie zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego, w szczególności z międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i prawa humanitarnego, dzięki czemu nasze kraje staną się silniejsze i bezpieczniejsze; wzywa USA, aby w tym kontekście dołożyły wszelkich starań, by respektować prawa obywateli europejskich na równi z prawami obywateli Stanów Zjednoczonych;
7. uważa, że współpraca transatlantycka w zakresie walki z terroryzmem musi odbywać się z poszanowaniem praw podstawowych, podstawowych wolności i prywatności, jak zagwarantowano w prawodawstwie UE, ze wspólnym pożytkiem dla obywateli po obu stronach Atlantyku; wzywa do stałego dialogu politycznego między partnerami transatlantyckimi w kwestiach bezpieczeństwa i zwalczania terroryzmu, w tym ochrony praw obywatelskich i praw człowieka, tak aby skutecznie zwalczać terroryzm;
8. ubolewa nad faktem, że ponad rok po opublikowaniu analizy Senatu Stanów Zjednoczonych i przyjęciu rezolucji Parlamentu, w której wezwano USA do zbadania i ścigania licznych przypadków naruszeń praw człowieka w wyniku prowadzonych przez CIA programów wydawania i tajnego przetrzymywania, a także do współpracy przy wszystkich płynących z państw członkowskich UE wnioskach w związku z programem CIA, nie pociągnięto do odpowiedzialności żadnych sprawców, a rząd USA nie podjął współpracy z państwami członkowskimi UE;
9. ponownie wzywa rząd USA do kontynuowania dochodzeń w sprawie licznych przypadków naruszeń praw człowieka w ramach prowadzonych przez CIA, z polecenia poprzedniego amerykańskiego rządu, programów wydawania i tajnego przetrzymywania oraz do ścigania ich sprawców, a także do współpracy przy wszystkich płynących z państw członkowskich UE wnioskach o informacje, ekstradycję lub skuteczne środki odwoławcze dla ofiar w związku z programem CIA; zachęca SSCI do opublikowania całej analizy na temat programu CIA w zakresie zatrzymań i przesłuchań; podkreśla zasadniczy wniosek, do jakiego doszedł Senat USA, stwierdzając, że brutalne i nielegalne metody stosowane przez CIA wcale nie doprowadziły do zebrania informacji wywiadowczych, które zapobiegłyby dalszym atakom terrorystycznym; przypomina swój bezwarunkowy sprzeciw wobec stosowania tortur i wymuszonych zaginięć; wzywa ponadto USA do przestrzegania prawa międzynarodowego regulującego postępowania w sprawie bieżących zarzutów torturowania i złego traktowania w Guantánamo, co obejmuje też szereg wniosków płynących z państw członkowskich UE o informacje dotyczące więźniów przetrzymywanych uprzednio w tajnych więzieniach CIA oraz z biura specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. tortur w Guantánamo, które dotyczą jego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli w Guantánamo i przesłuchania ofiar tortur CIA;
10. ubolewa z powodu zamknięcia dochodzenia sekretarza generalnego Rady Europy, przeprowadzonego na mocy art. 52 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, biorąc pod uwagę fakt, że w szeregu państw członkowskich dochodzenia są niezakończone i w związku z tym potrzebne są dalsze działania; w tym celu ponawia swój apel do państw członkowskich o zbadanie – przy zapewnieniu pełnej przejrzystości – zarzutów istnienia na ich terytorium tajnych więzień, w których

Środa, 8 czerwca 2016 r.

przetrzymano ludzi w ramach programu CIA, oraz o postawienie przed sądem osób zaangażowanych w te operacje, w tym podmiotów publicznych, przy uwzględnieniu wszystkich nowych dowodów, które wyszły na jaw (w tym dokonanych płatności określonych w podsumowaniu SSCI), oraz z ubolewaniem odnotowuje powolne tempo dochodzeń, ograniczony zakres odpowiedzialności i nadmierne zasłanianie się tajemnicą państwową;

11. wzywa Litwę, Rumunię i Polskę do przeprowadzenia w trybie pilnym przejrzystych, drobiazgowych i skutecznych dochodzeń w sprawie tajnych ośrodków zatrzymań CIA na ich terytoriach, biorąc w pełni pod uwagę wszystkie udokumentowane informacje, które ujawniono; do postawienia sprawców naruszeń praw człowieka przed sądem; do umożliwienia śledczym szczegółowego zbadania sieci lotów przewożących osoby przeznaczone do wydania oraz osób kontaktowych, o których powszechnie wiadomo, że organizowały te loty lub w nich uczestniczyły; do przeprowadzenia sądowego badania więzień i opieki medycznej świadczonej więźniom przetrzymywanym w tych miejscach; do analizy zapisów połączeń telefonicznych i przekazów pieniężnych; do rozpatrzenia wniosków ewentualnych ofiar o uznanie statusu lub dopuszczenie do udziału w śledztwie oraz do zapewnienia, że zostaną rozważone wszelkie możliwe przestępstwa – również te popełnione w związku z transferem więźniów, lub do upublicznienia wniosków z dochodzeń prowadzonych do tej pory;

12. nalega na pełne i niezwłoczne wykonanie orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przeciwko Polsce i byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii, włącznie z przestrzeganiem pilnych środków indywidualnych i ogólnych; ponawia apel Komitetu Ministrów Rady Europy, aby Polska domagała się i otrzymała gwarancje dyplomatyczne ze strony USA dotyczące niestosowania kary śmierci i zagwarantowania rzetelnego procesu sądowego, przeprowadziła szybkie, gruntowne i skuteczne dochodzenia, dopilnowała zajęcia się wszystkimi powiązаныmi przestępstwami, w tym w odniesieniu do wszystkich ofiar, oraz postawiła sprawców naruszeń praw człowieka przed sądem; w tym kontekście przyjmuje z zadowoleniem zamiar powołania przez byłą jugosłowiańską republikę Macedonii doraźnego niezależnego organu dochodzeniowego i nalega na jego szybkie utworzenie przy międzynarodowym wsparciu i udziale;

13. przypomina, że były dyrektor rumuńskich tajnych służb Ioan Talpes oficjalnie potwierdził przed delegacją Parlamentu Europejskiego, że był w pełni świadomy obecności CIA na terytorium Rumunii, przyznając, że udzielił zgody na „wynajem” CIA rządowego budynku;

14. wyraża obawy co do przeszkód napotykaných w ramach krajowych parlamentarnych i sądowych dochodzeń w sprawie udziału niektórych państw członkowskich w programie CIA oraz bezprawnego utajnienia dokumentów, co przyczyniło się do praktycznej bezkarności osób winnych naruszeń praw człowieka;

15. przypomina, że w orzeczeniu z dnia 24 lipca 2014 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka wyraźnie przyznał, iż źródła publiczne oraz nagromadzone dowody pozwalające rzucić więcej światła na zaangażowanie państw członkowskich w program wydawania osób CIA stanowią dopuszczalne dowody w postępowaniach sądowych, zwłaszcza gdy oficjalne dokumenty są wyłączone z kontroli publicznej lub sądowej ze względów „bezpieczeństwa narodowego”;

16. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podjęte dotychczas przez Rumunię i wzywa Senat Rumunii do odtajnienia pozostałych niejawných części jego sprawozdania z 2007 r., tj. załączników, na których oparto wnioski z dochodzenia Senatu Rumunii; ponownie wzywa Rumunię do przeprowadzenia dochodzenia w sprawie zarzutu istnienia tajnego więzienia, do postawienia przed sądem wszystkich osób zamieszanych w te operacje, przy uwzględnieniu wszystkich nowych dowodów, które się pojawiły, oraz do zakończenia dochodzenia w trybie pilnym;

17. zauważa, że dane zebrane podczas dochodzenia Komisji Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony Narodowej litewskiego parlamentu (Seimas) w sprawie udziału Litwy w programie tajnego przetrzymywania CIA nie zostały podane do wiadomości publicznej, i wzywa do udostępnienia tych danych;

18. wyraża rozczarowanie, że pomimo kilkakrotných wniosków (pismo do ministra spraw zagranicznych Rumunii od przewodniczącego parlamentarnej Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz kolejny wniosek skierowany w trakcie misji informacyjnej do sekretarza stanu) członkowie misji informacyjnej nie mogli odwiedzić budynku „Bright Light” – wielokrotnie i oficjalnie wskazywanego jako budynek wykorzystywany do przetrzymywania więźniów;

19. wzywa wszystkich posłów do Parlamentu Europejskiego, aby w pełni i aktywnie wspierali postępowania w sprawie udziału państw członkowskich UE w prowadzonym przez CIA programie tajnych więzień i wydawania w trybie nadzwyczajnym, zwłaszcza prowadzone wobec osób pełniących funkcje rządowe w tych krajach w trakcie wydarzeń będących przedmiotem postępowań;

Środa, 8 czerwca 2016 r.

20. zwraca się do Komisji i Rady, aby przed końcem czerwca 2016 r. przedstawiły na posiedzeniu plenarnym sprawozdanie z działań podjętych w związku z zaleceniami i wnioskami przedstawionymi przez Parlament Europejski w jego dochodzeniu w sprawie rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów oraz w jego późniejszych rezolucjach, a także z wyników dochodzeń i postępowań karnych prowadzonych w państwach członkowskich;
21. apeluje, aby regularny i zorganizowany dialog międzyparlamentarny UE-USA, zwłaszcza między parlamentarną Komisją Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych a jej odpowiednikami w Kongresie i Senacie, został umocniony dzięki wykorzystaniu wszystkich form współpracy i dialogu w ramach Transatlantyckiego Dialogu Ustawodawców; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje 78. posiedzenie Transatlantyckiego Dialogu Ustawodawców pomiędzy Parlamentem Europejskim i Kongresem Stanów Zjednoczonych, które odbędzie się w Hadze w dniach 26–28 czerwca 2016 r., stanowiąc okazję do zacieśnienia tej współpracy, jako że współpraca w zakresie zwalczania terroryzmu będzie nieodłączną częścią dyskusji;
22. przypomina, że przejrzystość jest absolutną podstawą każdego społeczeństwa demokratycznego i niezbędnym warunkiem rozliczalności rządu wobec swoich obywateli; w związku z tym jest głęboko zaniepokojony nasilającą się tendencją do niesłusznego powoływania się rządów na „bezpieczeństwo narodowe” w wyłącznym lub głównym celu zablokowania publicznej kontroli ze strony obywateli (przed którymi rząd jest odpowiedzialny) lub wymiaru sprawiedliwości (będącego strażnikiem prawa danego kraju); zwraca uwagę na ogromne niebezpieczeństwo zablokowania wszelkich mechanizmów odpowiedzialności demokratycznej i skutecznego zwolnienia rządu z jego odpowiedzialności;
23. ubolewa nad faktem, że zobowiązanie prezydenta USA do zamknięcia Guantánamo do stycznia 2010 r. nie zostało jeszcze zrealizowane; ponawia apel do władz Stanów Zjednoczonych, aby dokonały rewizji systemu komisji wojskowych w celu zagwarantowania rzetelnych procesów, zamknęły bazę Guantánamo i zakazały – bez względu na okoliczności – stosowania tortur, złego traktowania i bezterminowego przetrzymywania bez procesu;
24. wyraża ubolewanie, że administracji Stanów Zjednoczonych nie udało się zrealizować jednego z jej najważniejszych celów dotyczącego zamknięcia ośrodka przetrzymywania w amerykańskiej bazie wojskowej w Zatoce Guantánamo; apeluje o podejmowanie wszelkich dalszych starań w celu zamknięcia tego ośrodka oraz o uwolnienie tych przetrzymywanych osób, którym nie postawiono zarzutów; wzywa Stany Zjednoczone do ustosunkowania się do obaw zgłaszanych przez międzynarodowe organizacje praw człowieka dotyczących praw człowieka przysługujących więźniom zatrzymanym w Guantánamo, w tym dostępu do odpowiedniej opieki medycznej i rehabilitacji dla ofiar tortur; podkreśla, że w orędziu o stanie państwa z dnia 20 stycznia 2015 r. prezydent Obama potwierdził, iż jest zdeterminowany zrealizować obietnicę wyborczą z 2008 r. dotyczącą zamknięcia więzienia w Zatoce Guantánamo, i z zadowoleniem przyjmuje plan skierowany przezeń do Kongresu w dniu 23 lutego 2016 r.; wzywa państwa członkowskie do zaoferowania azylu tym więźniom, których zwolnienie oficjalnie zatwierdzono;
25. ponownie wyraża przekonanie, że normalne procesy karne w sądach cywilnych to najlepszy sposób rozwiązania kwestii statusu więźniów Guantánamo; nalega, aby zatrzymanym w więzieniach amerykańskich szybko przedstawiono zarzuty i wytoczono proces zgodnie z międzynarodowymi standardami praworządności albo aby zostali oni uwolnieni; podkreśla w związku z tym, że do wszystkich osób należy bez dyskryminacji stosować jednakowe standardy dotyczące rzetelnego procesu;
26. wzywa władze Stanów Zjednoczonych, aby nie orzekały kary śmierci wobec więźniów w Zatoce Guantánamo;
27. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, amerykańskiemu organowi powołującemu komisje wojskowe, sekretarzowi stanu Stanów Zjednoczonych, prezydentowi Stanów Zjednoczonych, Kongresowi i Senatowi Stanów Zjednoczonych, sekretarzowi generalnemu ONZ, specjalnemu sprawozdawcy ONZ ds. tortur, sekretarzowi generalnemu Rady Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz Międzyamerykańskiej Komisji Praw Człowieka.